

IV. Stala se zmínka o tom, že vedle známek kolkových prodávají se i jiné cenné známky kolkové a to: směnečné blankety, blankety pro poukázky kupecké, nákladní listy, poštovské adresy průvodní a listy promesové. Směnečné blankety byly pokusmo zavedeny nařízením min. fin. ze dne 7. března 1860 č. 62 ř. z.; tehdy musil se vedle poplatku kolkového zaplatiti ještě 1 kr. za kus jakožto náhrada útrat zřizovacích; od nař. min. fin. ze dne 12. dubna 1863 č. 34 ř. z. odpadla náhrada útrat zřizovacích. Na základě nař. min. fin. ze dne 20. dubna 1896 č. 2570 č. 71 ř. z. dány do prodeje též směnečné blankety s českým textem. Nařízením min. fin. ze dne 18. listopadu 1890 č. 201 ř. z. zavedeny byly blankety pro poukázky kupecké splatné nejdéle do 8 dnů s vytisknutým kolkem za 5 kr. Nařízením min. fin. a obch. ze dne 1. dubna 1884 č. 41 ř. z. zavedeny byly úřední blankety pro nákladní listy a nařízením jmenovaných ministerstev ve shodě s min. sprav. ze dne 11. prosince 1892 č. 213 prohlášeno obligatorním užívání úředních blanketů pro listy nákladní v obchodu vnitrozemském i mezinárodním. Nová sazba cen listů nákladních uveřejněna byla nař. min. obch. a fin. ze dne 20. srpna 1894 č. 188 ř. z. Vedle užívání těchto blanketů jest však též dovoleno, dáti přitisknouti známku kolkovou 1 kr., pokud se týká 5 kr. na blankety nákladních listů ještě nepopsané, zhotovené v soukromých tiskárnách. Přitisknutí toto lze opatřiti si ve skladu pro prodej tabáků a kolků v Terstu (nař. min. fin. ze dne 26. září 1891 č. 148 ř. z.), u ústředního úřadu kolkovního ve Vídni (nař. min. fin. ze dne 14. února 1893 č. 24 ř. z.), ve skladu pro prodej kolků v Praze (nař. min. fin. ze dne 10. května 1893 č. 81 ř. z.), při hlavních úřadech celních v Brně a ve Lvově a při skladu pro prodej tabáku a kolků ve Štýrském Hradci (nař. min. fin. ze dne 6. března 1894 č. 43 ř. z.), při hlavním úřadu celním v Linci, při hlavním úřadu berním v Solnohradě, při berním úřadu v Kolíně a u hlavního úřadu celního v Liberci (nař. min. fin. ze dne 7. října 1894 č. 199 ř. z.). [Ohledně kolkových poplatků z kupeckých účtů viz čl. Účty.]

Zmíniti se sluší o nař. min. věcí zahraničných, min. fin., sprav. a obch. ze dne 21. června 1865 č. 37 ř. z. týkajícím se úmluvy s vládou pruskou a bavorskou o vzájemné ochraně naproti padělání známek kolkových, poštovních atd., ke kteréžto úmluvě přistoupily i jiné státy, jako: Nassavsko a pod. (Ostatně viz čl. Poplatky.)

Literatura: Prof. Dr. M. Talíř, Poplatky a kolky v Rakousku, Praha, 1896.

Poplatky kolkové z kalendářů viz Kalendáře.

Poplatky kolkové z karet hracích.

I. Dějiny.

Patentem ze dne 29. února 1692 (Codex austriacus pars I., str. 109) pomýšlel císař Leopold I. uhraditi »nesmírné náklady válek tureckých a francouzských« — jak se praví v úvodních slovech patentu — nějakým uhracovacím prostředkem, »který by zvláště chudého muže jen skrovně postihoval nebo vůbec nepostihoval«, a zavedl »snesitelnou přírážku« na karty; tato přírážka obnášela za francouzské karty atd. 9 kr. a za selské karty atd. 2 kr. za hru. Tento patent došel asi dle všeho nevalného povšimnutí, neboť již 7. srpna 1693 vydán byl další patent (Cod. austr. pars. I. str. 111), ve kterém ostře bylo si stěžováno, že přírážka na karty skoro ničeho nevynáší, a že se namnoze hraje s nekolkovými kartami. Ku pojištění důchodku tohoto bylo

tedy nařízeno, že karty musí býti uzavřeny v císařském obalu a opatřeny jménem zhotovitelovým. Nadto prodej karet ve Vídni nebyl již každému povolen, nýbrž uděleno pachtěři (appaltatore) na 22 let privilegium, prodávati karty ve 4 městských čtvrtích Vídně ve skladech k tomu zvláště zřízených. Hrací karty ve Vídni vyrobené nebo do Vídně přivezené musily se předložiti pečetnímu úřadu k ekolkování; odtud mohl si je pachtěř vyzdvihnouti, avšak musil zapraviti dlužný poplatek. Výše přírážky na karty zůstala nezměněna. K dohledu nad zachováváním tohoto patentu zavedeny byly visitace.

Patent tento potrvál v platnosti, až císařovna Marie Teresie rozšířila přírážku na karty platící dosud jen pro Rakousy nad Enží a pod Enží patentem ze dne 3. února 1762 na veškeré české a rakouské země dědičné. Na některých místech zřízeny ještě další sklady pro prodej karet a přírážka pro tuzemské karty stanovena na 7 kr. a 2 kr. podle druhu hry, pro všechny cizozemské karty pak na 10 kr. za hru. Patentem ze dne 25. dubna 1764 nově vyhlášen byl kolkový řád ze dne 3. února 1762; v něm vede se stížnost pro zjevné zanedbávání řádu kolkového a současně vydáno nařízení, že se mají v určité vyznačených případech předsebrati visitace. (Pamětihodno jest, že tyto patenty nebyly pojaty do nižádné sbírky zákonů, leč otisknuty jsou v c. k. archivu dvorské komory ve Vídni.)

Když dvorským dekretem ze dne 26. ledna 1784 (sb. zák. pol. císař. Josefa II. sv. II., str. 578) malířům karet opět povolen byl prodej karet, byla ustanovení řádu kolkového opět vyhlášena v patentu ze dne 5. června 1784 (sb. zák. pol. císař. Josefa II. sv. VII., str. 579), kterýžto patent mluví poprvé o »kolku« a »pečeti« na kartách; dále opět uveřejněn byl řád kolkový v patentu ze dne 30. ledna 1788 (sv. XVI.), ve kterém rozšířeny byly pokuty za kolek z hracích karet.

Patentem ze dne 5. října 1802 (sb. zák. pol. císař. Frant. II. sv. 18) zvýšeny byly sazby kolku z hracích karet a patentem ze dne 27. ledna 1840 (sb. zák. pol. císař. Ferdinanda I. sv. 68) byl kolek z hracích karet důkladně přetvořen.

Sazby obnášely za karty tarokové 20 kr., za všechny ostatní druhy hracích karet 15 kr. za hru. Výroba a prodej hracích karet podroben kontrole, vydána pečlivá opatření o způsobu a času kolkování, dále o dovozu a vývozu hracích karet, a přestupky těchto předpisů přikázány trestnímu zákonu o přestupcích důchodkových. Patent tento jest i v tom ohledu důležit, že se v něm kolek z hracích karet poprvé označuje jako »dávka spotřební«. Po přechodním snížení poplatků v provisorním zákonu kolkovém ze dne 6. září 1850 č. 345 ř. z. na 10 kr. za karty z hlazeného papíru a na 5 kr. za všechny ostatní karty došlo k upravení podnes v platnosti trvajícím zákonem ze dne 15. dubna 1881 č. 43 ř. z., k čemuž přidán obsáhlý prováděcí předpis v nař. min. vnitra a fin. ze dne 27. října 1881 č. 127 ř. z.

II. Platné právo.

1. Výměra poplatků:

Dle cit. zák. z r. 1881 podléhají hrací karty v tuzemsku vyrobené nebo z cizozemska přivezené — vyjímaje karty vyvážené pod úřední kontrolou do cizozemska — poplatku kolkovému:

- a) 15 kr. za každou hru o 36 nebo méně listech,
- b) 30 kr. za každou hru o více než 36 listech,

c) dvojnásobnému obnosu poplatku stanovenému v odst. a) i b) za lakované nebo mycí karty dotčeného druhu (§ 1). Tomuto poplatku podrobena jsou i dětské hrací karty, karty přírážkové a vůbec všechny karty, kterými se dá hráti (srv. k tomu rozh. ze dne 12. března 1887 č. 714 příl. č. 3436). Ve vnitřním styku mezi Rakouskem a Uherskem nepodléhají karty řádně okolkované v jednom území státním nijakému dalšímu poplatku v území druhého státu následkem nař. min. fin. ze dne 2. října 1868 č. 135 ř. z. (§ 1 zák. a p. 5 prov. předpisu).

Z hracích karet přicházejících z Bosny a Hercegoviny započítá se do tuzemského poplatku poplatek tam řádně zaplacený, pokud tu jest recipita (zák. ze dne 8. června 1882 č. 31 ř. z.).

2. Řízení při ukládání poplatku:

Dojdou-li hrací karty z cizozemsku, jest povinen ten, kdo je sem dopravuje nebo přijímá, jakmile ho dojdou, pokud se týká, jakmile je přijme, přihlásiti je podle množství a vlastností her a počtu listů; k tomu musí udati, zdali určeny jsou ku potřebě domácí či k vývozu, a musí hrací karty, které nejsou určeny k dalšímu vývozu, předložiti za účelem zaplacení poplatku a okolkování (bod 12 až 23 vykon. předp.). Zhotovené karty zabaliti jest po hrách, opatřiti obalem a uzavřítí úřední známkou, která se překolkuje pečetí firmy v barvě černého olejového tisku tím způsobem, že část otisku viděti jest na známce a část na obalu (papírovém). Zmíněné úřední známky vydává úřad k okolkování oprávněný bezplatně tomu, kdo jest povinen platiti poplatek, avšak musí prokázati, že známky užije k naznačenému účelu. (Ohledně formy a barvy oněch známek, jakož i kolku z karet viz bod 3, 6 až 11 prov. předp.). Pokud jsou karty sice zhotoveny, avšak ještě nekolkovány, musí být chovány ve zvláštních nádobách, které vyrábíte karet povinen jest stále míti pečlivě uzavřeny a ohlášeny. Nadpočetné a nezdařené listy karet lze odstraniti z místnosti výrobní teprve tehdy, když učiní se ku hře nepotřebnými způsobem udaným v bodu 30 prov. předp. Jsou-li karty zhotoveny, předepsaným způsobem zabaleny a uzavřeny, musí býti ohlášeny k okolkování. Důchodková pokladna ustanovená ku vybírání poplatku tohoto má předkem číselně zkoumati přihlášku, načež zapraviti jest poplatek hotově. Teprve po složení poplatku okolkují se karty na kruhovitém výřezu v obalu se nalézajícím. Kolkovati hrací karty mají právo: ústřední úřad kolkovní ve Vídni, sklad tabáku v Praze jako úřad pro vytisknutí kolků, úřad pro tisknutí kolků ve Štýrském Hradci, sklad pro prodej tabáku a kolků v Terstu, hlavní celní úřad v Brně, Innomostí, v Linci, v Teplicích (v Čechách) a hlavní berní úřad v Plzni; dále kolkovní úřad v Pešti-Budíně, berní úřad v Debrecíně, v Temešváru, v Záhřebu a ve Rjece.

3. Zapravování poplatků:

a) Zpravidla platí se tento poplatek hotově; leč finanční úřad zemský může poplatek kolkový z karet v tuzemsku vyrobených za určitou záruku posečkati nejvýše do 3 měsíců. Po tuto dobu poshovění netřeba platiti úroků z prodlení, za dobu další však nutno platiti 6⁰/₀; konečně má takovéto opožděné placení v zápětí pro příště ztrátu povoleného úvěru.

b) Stanou-li se karty v tuzemsku vyrobené a okolkované při uschování nebo balení v místnostech vyrobárny k tomu určených nepotřebnými nezaviněnou příhodou, může finanční úřad zemský za podmínek naznačených v § 9 cit. zák. a bod 40 prov. nař. sleviti nebo vrátiti poplatek.

c) Teprve okolkované karty hrací smějí se dopravit do místa prodeje, pokud se týká, dáti do prodeje (§ 8 cit. zák.).

4. Přestupky zákona:

Přestoupí-li se tento zákon, předepíše se buďto zvýšený poplatek bez zavedení trestního řízení, nebo se provede trestní řízení dle ustanovení zákona trestního o přestupcích důchodkových.

a) Jestliže kdo karty neokolkované nebo neuzavřené úřední známkou pro potřebu v tuzemsku vydražuje, prodává, rozděljuje, nabývá, vědomě uschovává (srv. rozh. spr. dv. s. ze dne 27. března 1886 č. 649), nebo hraje s kartami neokolkovanými, pokutován býti má bez zavedení trestního řízení na základě nálezu, kterým se konstatuje přestupek zákona, padesátero-násobným obnosem zkráceného poplatku.

Hostinští a jiné osoby, v jichž místnostech se po živnostensku hracích karet užívá, mají být potrestáni peněžitou pokutou od 100—300 zl., jestliže se v jich místnostech nebo bytech s jich vědomím hrálo s neokolkovanými kartami (§ 13) (srv. rozh. ze dne 27. března 1886 č. 649).

b) Ve příříčině všech ostatních přestupků zákona mají průchod ustanovení zákona důchodkového, při čemž dlužno dbáti modifikací vytčených v §§ 15 a 20 cit. zák.

c) Škodlivé následky přestupků zákona promlčují se ve 3 létech od okamžiku, kdy přestupek spáchán byl (rozh. ze dne 27. března 1886 č. 649); avšak promlčení jednoduchých poplatků nastupuje teprve ve lhůtách stanovených v zák. ze dne 18. března 1878 č. 31 ř. z. pro promlčení kolků a přímých poplatků (§ 21).

Nařízením min. fin. ze dne 8. října 1884 č. 174 ř. z. změněny byly rakouské uzavírací známky; nařízením min. fin. ze dne 23. dubna 1886 č. 68 zavedeny byly nové uzavírací známky v Uhrách a dle nař. min. fin. ze dne 10. září 1893 č. 142 ř. z. opraven byl text uherských známek uzavíracích.

Poplatky kolkové z podání.

I. Ustanovení všeobecná.

Předmětem zvláštní dávky, kterou sluší zapraviti dle § 4 lit. A) p. 1 popl. z. v kolcích pevným obnosem, jsou dle § 1 lit. D) zák. ze dne 9. února 1850 č. 50 ř. z. a dle pol. saz. 43 změněné zákonem ze dne 13. prosince 1862 č. 89 ř. z. všechna podání soukromých osob, která podávají se u zeměpána, u říšské rady, u zastupitelstev zemských, krajských, župních, okresních aneb obecních, nebo u úřadů zřízených k obstarávání jich záležitostí, u veřejných ústavů nebo u úředních osob místo jich zastupujících (ku př. notáři jako soudní komisaři nař. min. sprav. a fin. ze dne 29. října 1859 č. 57 ř. z. z r. 1859). Kolku užití se má na první straně každého archu podání před odevzdáním a dojdou-li podání z cizozemsku opatřená poplatkem, sluší je kolkovati prve, než jsou protokolována (§§ 4 a 5 nař. min. fin. ze dne 28. března 1854 č. 70 ř. z., rozh. spr. s. dv. ze dne 26. dubna 1881 č. 737 sb. »Budwinski« č. 1081, rozh. ze dne 3. listopadu 1891 č. 3454 sb. »Budwinski« č. 6216).

Přepíše-li se známka kolková ve smyslu § 3 cit. nař., není to sice chybou, avšak též ne nutností; leč nepřepsané známky kolkové jest úřední pečeti v černé barvě přetisknouti (§ 6 cit. nař.), což mají na starosti podací protokoly a výpravny veřejných ústavů a úřadů (§ 7 cit. nař.).